

Datum: 28.09.2018.

Broj: 02-06/741

Najteže pristupiti informacijama o načinu potrošnje javnih sredstava

Iako je u RS i FBiH oko dvije trećine javnih organa dostavilo podatke o načinu utroška sredstva kao što su grantovi, subvenciji i stipendije, 70% institucija u RS i 50% u FBiH nije dostavilo sve tražene informacije, već samo djelimične odgovore i ukupne iznose, bez detalja o krajnjim korisnicima sredstava.

Sarajevo, 28. septembar 2018. – Transparency International u BiH (TI BiH) je na konferenciji povodom **Međunarodnog dana slobode pristupa informacijama** prezentovano istraživanje o dostupnosti informacija koje se odnose na javna sredstva namijenjena za grantove, subvencije, pokroviteljstva i sponzorstva, stipendije i jednokratne novčane pomoći za period 2016 - 2017. godina.

Preliminarni nalazi istraživanja, koje je obuhvatilo sve nivoe vlasti, pokazuju da čak jedna trećina javnih organa nije dostavila informacije u zakonskom roku. Iako je u Republici Srpskoj i Federaciji BiH oko dvije trećine javnih organa dostavilo podatke o načinu kako su utrošena sredstva kao što su grantovi, subvenciji i stipendije, 70% institucija u RS i 50% u FBiH nije dostavilo sve tražene informacije. Najteže je bilo doći do informacija o krajnjim korisnicima javnih sredstava, posebno kada su u pitanju korisnici poljoprivrednih podsticaja. Javni organi su veoma često dostavljali nepotpune informacije, ili dokumente u kojima se nisu nalazili podaci o krajnjim korisnicima javnih sredstava. Takođe, glavni izgovor za nedostavljanje traženih informacija odnosio se na navodnu obimnost tražene dokumentacije, kao i na pozivanje na izuzetke kao što su zaštita ličnih podataka i povjerljivih komercijalnih interesa.

Na konferenciji je bilo govora i o preprekama sa kojima su se suočili svi učesnici javnog poziva Federalnog zavoda za zapošljavanje u okviru kojeg se raspolagalo sredstvima za samozapošljavanje, a koji je zbog nedostatka valjanih informacija i načina kako je sproveden okarakterisan kao primjer loše prakse, ili kao ilustracija netransparentnosti. TI BiH je u konkretnom slučaju po prijavi organizacije Glas žene uputio prigovor Ombudsmanu za ljudska prava koji je ukazao da je narušen princip dobre uprave. Javna sredstva su dodijeljena podnosiocima aplikacije samo na osnovu brzine podnošenja njihovih aplikacija, te uopšte nisu postojali drugi kriterijumi niti jasne informacije o načinu kako će biti podijeljena sredstva.

Na posljednjem panelu predstavljana je Inicijativa Partnerstvo za otvorenu vlasti, čiji je član i Bosna i Hercegovina. Iako je BiH još 2014. godine pristupila Partnerstvu, tek se u narednom periodu očekuje izrada Akcionih planova za sve nivoe vlasti sa ciljem unapređenja transparentnosti svih javnih organa. Članovi Savjetodavnog vijeća BiH za Inicijativu Partnerstvo za otvorenu vlast saglasili su se da je u narednom periodu neophodno usaglasiti akcione planove i precizno definisati mјere kako bi otvoreni podaci, olakšan pristup informacijama i proaktivna transparentnost konačno postali dio zvaničnih javnih politika.